

Разпредѣление. — Освенъ описанието на Б. за разпредѣлението на полската кжца, никой отъ преминалитѣ презъ България пжтешественици не говори. Съгласно това описанието на Б., българската селска кжца презъ XVIII вѣкъ е имала разпредѣление такова каквото го виждаме и днесъ. Отъ закрития входъ, намиращъ се подъ общиятъ покривъ на сградата, се влиза въ първото помещение, наречено „х и ж а“ или „к ж щ а“, гдето се намира огнището. Въ това помещение се намиратъ всички сждове и покжщнина на домакинството, презъ него се влиза въ второто съседно нему помещение наречено днесъ „с о б а“, а по всѣка вѣроятностъ и тогава, съ сжщото име.

Отъ собата е водила втора врата къмъ двора, разположена странично на сградата спрямо първиятъ входъ. Това помещение е служило, както и днесъ, за спане и носи името си отъ отоплителното тѣло, което се намира въ него, наречено „с о б а“. Размѣритѣ на помещенията си били малки и споредъ Бузбекъ (1553) въ тѣхъ не е имало мѣсто да се разположи даже едно легло, а височината едва е достигала 2 м. Контурната линия на разпредѣлението е била разтегнатъ правоъгълникъ безъ никакви счупвания, било навънъ, било навжтре. Като следствие на това се получава опростяване на покрива, безъ долии, а най-много съ четири маии, въ случай че е билъ съ четири води. Това отъ своя страна пѣкъ е улеснявало покриването съ слама или съ каменни плочи.

Вжтрешно нареждане. — Отъ вжтрешна страна, стениѣ сж биле обвесени съ платна по нѣкога двойни и тройни, но така че между всѣки две е имало междини. Какво е било действителното назначение на тѣзи платна, тѣй както го съобщава Бошковичъ, мжно може да се опредѣли; нѣщо подобно днесъ се срѣща въ троглодитната кжца на заможни стопани, въ северната дунавска равнина изъ плѣвенско, гдето земленитѣ стени се обличатъ съ рогожи, черги или съ дъски. Назначението имъ е да предпазватъ помещенията отъ землената влага; вѣроятно за сжщата цель ще сж поставяни и тѣзи платна по стениѣ, за които говори Б. въ кжщата въ с. Канара. Въ стаята покрай стениѣ е имало миндерлъци и одѣри високи отъ 30 до 60 см. и широки до 1.00 м., служащи за седане.

Огнището въ кжщата е било до вжтрешната разпредѣлителна стена. Това показва, че по това време вече б. с. к. е била въ по-нова фаза на развитие тѣй като огнището не е било вече въ срѣдата на помещнието.

Осветлението на първото помещение е ставало презъ отвора на